

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

32. Ex quo facienda sit eleemosyna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

tradere, tunc non est ei ministrandus cibus, nec liceret, sed esset graue peccatum; secus in bello iniusto, cum iniuste est circumdara, his est facienda eleemosyna. Tamen aduerte vnū, quod non solum alijs extra se homo potest facere eleemosynam, sed si distributor est eleemosynarum alterius, potest sibi, & suis facere de tali pecunia eleemosynam, si ita indiget, ac ille, quibus talis est eroganda eleemosyna, vt habet Caiet 2. 2. q. 32. art. 9. & Sylu. v. eleemosyna §. 3. & 4. & S. Tho. ibid. ad tertium, & Tabien. v. eleemosyna. §. 13. Vt autem rectè dispenset, debet se considerare, ac si esset tertius, & quā faceret tertio indigenti, eleemosynam eandem sibi faciat.

Eo quo facienda sit eleemosyna.

CAPVT XXXII.

Eleemosyna debet fieri ex propria substantia.

E Vnde notandum est primò, quod non est facienda eleemosyna de alieno, quod est apud nos; vt, de deposito, de commodato: hæc enim dominis proprijs est referuanda, nisi occurreret extréma necessitas, quando ei liceret ab altero sumere, ad erogandum eleemosynam.

Secundò, non est facienda eleemosyna de obnoxio ad restitutionem; vt, qui multa habet debita, quibus vix potest satisfacere sua pecunia, non debet erogare eleemosynam, & se impotentem facere ad soluendum, nisi in casu præcedenti.

Tertiò, non est etiam facienda eleemosyna de acquisitis contra iustitiam, vt, per vsuram, per rapinam, furtum, vel per alium iniustum contractum: hæc enim sunt dominis restituenda. Dixi autem de acquisitis contra iustitiam; nam aliqua male acquiruntur, sed non contra iustitiam; vt, quæ acquiruntur pro aliquo peccato, tamen ipsa acceptio non est contra iustitiam; vt, quæ mulier accipit pro abusu corporis, quæ dicuntur turpia luera, & de his potest fieri eleemosyna, vt habet S. Thom. 2. 2. quæst. 32. art. 7. Hoc etiam modo diximus, lib. 3. instruct. cap. 21 se habere, cum aliquis accipit pecuniam, vt occidat hominem aliquem, quamuis aliqui velint debere dari pauperibus: sed nos illic diximus, non teneri, sed posse sibi retinere, quia dominus est talis pecuniæ. Potest tamen,

si velit,

si velit, facere eleemosynam, & consilium esset vile id facere.

Rursus quartò, facienda est de non necessario ad vitæ conseruationem: non enim cum dispendio suæ vitæ debet aliquis alteri erogare; hoc tamen melius explicabitur in sequentibus capitibus.

Quando sit obligatio faciendi eleemosynam,

CAPVT XXXIII.

Non parua difficultas est, scire, quando homo sub peccato mortali obligetur facere eleemosynam. In cuius gratiam, sunt duæ distinctiones multum considerandæ.

Prior est; Pecunia, & pecunia æstimabile quadrupliciter se potest habere respectu habentis, seu possessoris.

Vno modo, est talis pecunia necessaria ad vitæ propriæ, & suæ familiæ cõseruationem, ita vt, sine illa non possint vitam propriam, aut suorum conseruare: & hæc necessitas nature dicitur.

Altero modo, potest esse necessaria ad status sui decentiam simpliciter; ita vt, sine illa nullo modo possit sui status decentiam conseruare: & dicitur hæc necessitas personæ.

Tertiò, potest esse necessaria, siue ad vitam, siue ad status decentiam, non simpliciter, sed secundum quid, id est, sine illa posset homo decentiam sui status conseruare, tamen ægre, & non commodè.

Quartò modo, pecunia potest esse nullo modo necessaria, nec ad vitam, nec ad status decentiam, nec etiam ad commodam conseruationem status, & tunc dicitur superflua. Aduerte tamen ex Caiet. Syluest. & Arnill. ver. eleemosyna, & alius Doctor. quod necessarium, vel superfluum non debent considerari solum respectu præsentis, sed etiam respectu periculorum, quæ probabiliter possunt accidere: verbi gratia, modo vnus solum habet vxorem, seu sponsam, non ob id est censendum habere pecuniam superflua, quamuis habeat plura necessaria ad decentiam status: nam sperat filios, & filias, quibus computatis, non erit forsan superflua. Similiter, vno anno, quando res minus valent, forsan videtur res illius familiaris superflua, tamen, si cõputentur pericula probabilia, quia

altero